07

SVETLOST

LIST TERAPIJSKIH ZAJEDNICA

07

Neuropsihijatrijska bolnica - Kovin

S V E T L O S T

list terapijskih zajednica

Godina I Kovin Broj 2, 1976.

Библиотека "Вук Караџић" Ковин

инв бр 263 (заборавјно)

SAVET REDAKCIJE

dr Božidar MALIKOVIĆ (pretsednik), Vesna DINIĆ, Darinka NIKOLIĆ, Dušan JEKNIĆ, Ela BOGDANOVIĆ, Ema STOJANOVIĆ, Ržebet MARKOVIĆ, Života BOŽIĆ, Kosta DJORDJEVIĆ, Milica BESLAĆ, Božidar JOVANOVIĆ, dr Miodrag BOJOVIĆ, Mihajlo KNAŽEVIĆ, Mihajlo KRSTIN, Nada GALETIĆ, Nikola ZEGA, dr sci med. Radovan JOVIĆ i Timotije MIĆIĆ.

UREDJIVAČKI ODBOR

dr Božidar MALIKOVIĆ, Dušan JEKNIĆ, Ela BOGDANOVIĆ, Ema STOJANOVIĆ, Božidar JOVANOVIĆ, dr Miodrag BOJOVIĆ, Mihajlo KNEŽEVIĆ, Nikola ZEGA i dr sci med. Radovan JOVIĆ.

UREDNIK

Božidar JOVANOVIĆ

TEHNIČKI UREDNIK

Dušan JEKNIĆ

SEKRETAR REDAKCIJE

Vera SIMAKOVIĆ

U SUSRET NOVOJ GODINI

Dolazi nova godina! Staru ćemo ispratiti sumirajući radne uspehe i sećajući se svega onog lepog, nastojeći da što pre zaboravimo nesporazume, neuspehe i neprijatnosti koje smo imali na radnom mestu, kod kuće, u kolektivu, a novu dočekujemo sa radošću i nadom da učinimo sve što smo propustili prošle godine.

Tako bih nekako započeo moj novogodišnji napis kada bi on bio namenjen mom "Listu saveza socijalističke omladine fabrike ...". Ali, ja već odavno nisam tamo medju radnim kolegama, sa porodicom, već odavno nisam sposoban da pišem kao što sam pisao, već dugo moje ruke drhte a reči beže, teško ih je složiti i nisu to više one lepršave, odabrane reči. One kao da su nestajale. Nadam se ne zauvek.

Zato sa ovim osiromašenim, alkoholom osakaćenim rečnikom pokušavam da u našem listu zabeležim bar deo raspoloženja pred ovu novu godinu, u koju naša zemlja ulazi sa novim radnim pobedama, a mi - pacijenti ove bolnice - sa verom u budućnost, sa verom u naše prijatelje u belim mantilima, sa verom da ovde nikad više nećemo doći da bi tražili pomoć.

A mi imamo poverenje u naše "bele" prijatelje. Verujemo u njihove reči. Dodajmo tome našu čvrstu volju i upornost da izdržimo, pa ćemo i mi ući u novu 1977. i sve ostale nove godine sa našim pobedama, pobedama koje će za mnoge od nas značiti novo rodjenje.

Da imamo još snage za to, već smo dokazali. Možda i nismo svesni kolika je ta snaga. Osoćo se ona u svakodnevnim "malim stvarima": setimo se samo iskrenih ispovesti na terapijskim grupama i oslučnosti koju nazivasmo "nikad više"; pogledajmo po našim prostorijama svojevrsnu umetničku galeriju naših radova, utoliko vrednijih što smo ih stvarali uz naše neugodne pratioce koje

naši "beli" prijatelji nazvaše tremor, depresija, halucinoza, paranoja alcoholica itd; setimo se stidljivih i često nespretnih, ali odlučnih nastupa na našim priredbama; najzad, setimo se obećanja koja dadosmo našim najmilijima - da ćemo opet biti nežni roditelji, uzorni radnici i članovi jedne ponosne društvene zajednice čijih se dela ona neće stideti, kako je to do sada, priznajmo, često bilo.

Sa verom u tu snagu i odlučnost i uz naše "bele" prijatelje dočekajmo vedri i veseli, sa smehom, šalom i pesmom na usnama novu 1977. godinu.

Stanko Bogdanić

PRVI DAN U KOVINSKOJ BOLNICI

Teško je sada poslije četrdeset i pet dana vratiti se u nazad i po sjećanju prebirati sve one ostatke koji su u vrijeme kada sam se spremao za polazak u Kovinsku bolnicu, bili najveća moja preokupacija. Ovo kažem i ako je jasno da tada, poslije neumornog pijančenja nisam baš bio u stanju ozbiljnije razmišljati o svemu onom što je proteklih dana bilo jedino i najvažnije za mene.

Jedno je tačno: Odlazim u bolnicu da spasim što se još može spasiti i pokušam povratiti svoje mjesto u društvu koje me je gotovo odbacilo. U svom tom košmaru sam imao samo jednu želju: Prestati za uvjek piti, ali kako to postići? Ta razmišljanja su me upravo i dopratila do ulazne kapije Kovinske bolnice. Moram priznati da prvi utisci nisu baš mnogo obećavali. Bio sam gotovo skrhan i poželio da se odmah vratim i siguran sam da bi u prvoj gostionici razbijao mračnu sliku Kovinske bolnice praznećі čaše. Medjutim, ja nisam odustao. Ni sam nemam zašto ali sam bio dovoljno jak da ostanem i prihvatim stvari onakve kakve jesu. Možda sve formalnosti oko prijema i smještaja pomogoše da vrijeme jednostavno ne stoji već neprimjetno prolazi. Prijem od osoblja i pacijenata, koji su već bili ovdje smješteni odigrali su presudnu ulogu u mom adaptiranju novoj sredini i situaciji.

Slika koju sam tada stvorio o odjelenju za liječenje alkoholičara bila je zaista takva da je bila prihvatljiva za moje uklapanje u nju. Tada se u meni odjednom stvorila želja za uspješnim liječenjem. Možda sam se i malo prepao od činjenice da sam mogao mnogo gore proći i tako sebe dovesti u mnogo tešu situaciju od one u kojoj sam se našao. Baš te večeri se film mog života vratio dosta u nazad i počela je pre mojim očima da se odvija predstava mog života koji je do tada bio sav u znaku čaše, tog trećeg poroka na listi ljudskih porcka.

Neću sada tražiti razloge i pravdati se ali ću jasno reći da sam se zgražao nad mnogim istinama iz svog dosadašnjog života konačno shvativši da mnogi detalji nisu bili proizvod tudje zlobe nego da im je baš alkohol bio jedini kum. Nikada nisam do te večeri razmišljao o svemu što je prošlo, valjda iz jednostavnog razloga što sam se bojao da pogledam istini u oči. Bio sam kukavica, što je u ostalom svojstveno svim alkoholičarima. Kako sam te večeri bio ljut sam na sebe što sam uopšte sebi dozvolio da se tako zaboravim i dozvolim sebi da pijančenjem bježim od istine i zavaravam sam sebe. Kako u takvim momentima čovjek sam sebi izgleda bijedno i nisko. Mislim da ne pretjerujem kada ovo kažem jer sam se upravo tako i osjećao.

Život alkoholičara je filozofija za sebe. On je spona izmedju košmara snova i jave, to je opuštanje u kom alkoholičaru postaje sve jedno što se zbiva oko njega i jedina mu prokupacija postaje alkohol jer bježeći od stvarnosti jedino u njemu nalazi vjernog saputnika koji ga stalno na tom putu bjekstva potiskuje u stranu na džombast put i konstantno usporava da bi na kraju pao u najprljaviju lokvu.

Kada se o tome razmišlja normalno i trezveno, onda je jasno šta je krajnji ishod u životu svakog alkoholičara. Bilo mi je jasno tog momenta da još jedina ruka koja mi je pružena je ruka ljekara ne samo kao stručnjaka svog posla, nego kao i čovjeka koji još malte ne jedini vjeruje u gotovo uništenu ličnost. Mislim da je to saznanje jedan od presudnih faktora kod pravilnog početka liječenja.

Kako sam tada gledao oborenog pogleda pred sebe stideći se i neznajući kako da stojim ili sjedim. Ličnost alkoholičara je tako pokunjena i shrvana da on prosto u momentu kada nije pod dejstvom alkohola uvidja koliko zaostaje za sredinom u kojoj živi.

Ipak tada znajući sve to nisam zaboravio da je čovjek koji želi u stanju da učini sve i pobjedi samog sebe. Pružena ruka koju mora ovdje osjetiti pomoći će mu, da se vrati na pravi put, a on mora uložiti maksimum snage i volje da se na tom putu i održi.

Bio sam te večeri ljut na samog sebe ali ujedno i ponosan jer ću snagom volje uspjeti da prevazidjem samog sebe i postignem cilj.
Taj cilj nije samo moj uspjeh, to je uspjeh jednog čitavog aparata i skupa koji očekuje da naše društvo sutra ponovo dobije jednog korisnog člana. Nesmijemo, niti jednog trenutka zaboraviti koliko društvo ulaže da bi se mi svi jednog dana vratili tamo gdje nam je mjesto i postali korisni i produktivni članovi sredine u kojoj smo do sada živjeli nekako u sjenci praznih flaša.

Vjerujem da ću biti jak i istrajati, a prvi dan u Kovinskoj bolnici će ostati kao dan čuvar na kapiji, koju sam za uvijek zatvorio za svojim dotadašnjim životom.

Miroslav Stuhli

OBAVJEŠTENJE

Kao novost u našem časopisu uvodimo već od prvog broja stranu "IZABRALI SMO ZA VAS" na kojoj pacijenti objavljuju njima dragu poeziju ili prozu poznatih književnika što su pročitali iz knjiga naše biblioteke.

Pozivamo u tom pogledu na saradnju pacijente i osoblje naše bolnice.

Greškom je ispušteno u prvom broju da je drugarica Radica Djukarić izabrala pesnu Veljka Petrovića "O zašto".

Redakcioni odbor

NARODNE POSLOVICE

PIJANSTVO -- TREZVENOST

Bistra vodica, mirna glavica.

U pijancu nema ni čoveka ni junaka.

Pijanu čovjeku ne metnu lako lokot na usta.

Pjano i manito (ludo) jednako.

Od pijanog i lud beži.

Čovek se u piću a konj u blatu poznaje.

Ako je muž pijanica, žena je mučnica.

Vino pije koji kuće nema,
kako pije, ni imat je neće.

PORODICA DOM

Cigu-migu za tri dana, lele kuku do veka! (Misli se na svadbu i na dalji život.)

Izmedju ženinog da i ne, ne može se umetnuti ni vrh od igle.

Kepa
Kragujevac

OSTANI SAMA

Ako više ne želiš
dodir mojih usana u sumraku
duge šetnje u parku ljubavi
i ne možeš slušati
šapat moga srca
ja ću zauvek otići.

Nestaću negde daleko
kao kamen odronjen od litice
zaroniću u more svojih ludosti
igraću se osmehom i suzom
ti želiš i zato ostani sama.

Ja kao pustinjak nekud ću otići
putem povetarca milovaću reku,
diviću se zori i smiraju
ispuniću ti želju budi sama.

Ja odlazim za uvek
ti ostani igraj se samoće
biću srećan kada čuejem
da tako biće ti lepo.

Kepa
Kragujevac -

SPAVAJ

Ti spavaj ja ću ostati
nastavit priču večeri
što smo je počeli
a nismo znali kraja.

Možda ne možeš
čudan glas ti oči otvara,
ti spavaj ja ću ostati
i dovršit priču šaptanja.

Ti spavaj ja želim
potražit nas u noći
u zvezdi u mislima
u ovoj večeri
u prošlim danima
možda ću saznati
ako ta priča uopšte ima kraja .

Perin Milan

OBLAK

Sa visine puštam kišu
kukuruzi kada niču
i zalivam na sve strane
da bi narod imo hrane.

Al' ponekad činim jad
na useve puštam grad.
Tad se seljak na me ljuti
šta učini oblak mutni.

Al da vidiš moga jada
šta će samnom biti sada:
sinu sunce na sve strane
nesta mene ko od šale.

Tad nastupa lepotica
sjajnim telom polukruga
to je ljudi moja sestra
vaša radost, krasna Duga.

Miša Krstin

PAHULJA

Pahulja je padom svojim zaustavila
njen i njegov dah.
On! I ona!

Prepoznaju pahulju koja je pala na njih,
jer bila je svetla i meka.
A pahulje padaju, padaju
gubeći se po stopama prolaznika.
On i Ona!

Prepoznaju pahulju koja je pala na njih.
Nije im bilo zima, jer on
rukavice i šal za nju ima.
A pahulje...padaju,padaju...!
.....

Nikola Zega

SVOJOJ DEVOJCI

Kad kažem da se želim nauživati tebe,
tvorga tela grešnog što kipti od strasti
što je rob od moga željnog milovanja
i toliko željnog, željnog iščekivanja.

Ja tad tražim da me ti zagrliš nežno
i nepcima tvojim pritisneš na usta
da razuktaš u meni vatru praiskonsku
da gorim od ljubavi za te ja i čeznem.

Da zaboravim na sve klevete i laži
što naš život nosi ko balast u sebi,
da zaboravim da smo mi na svetu ovom
prezreni ko ruglo od svetih ikona.

Da bi zaboravio na stid što me muči
kad god dodirenm obnažene ti dojke
i kad god moja ruka nekotice
ide po svima oblinama tvojim.

Kad kažem da želim tebe za sebe
ja tad osećam moćno iskru ljubavi
što je stvorila nas tako
da se zbližimo i verujemo jedno u drugo.

Miroslav Sthuli

POBJEDA

Gledam taj bijedni skup,
tu gomilu vojske od stakla,
to bijedno, propalo juče
i slomljeno koplje zaustave pakla.

Stojim i pokunjen čamim,
ja general bez širita zlatnih,
a komanda u presahlom grlu,
samo na jecaje liči.

Svaka je flaša potučeni skup,
svaka je čaša naličje života,
a ja general u poslednjem grču,
predajem slavu životu novom.

Vi što orlom bijeste,
i munjama razbiste tamu,
novi dan u slavu života,
vidjeste srećah, voljen i divan.

Siniša Babin

UHAPŠEN BEJAH - RAZBIJEN RANDEVU

Na mramoru čekanje
vizuelnim trzajima
šikljaju jauci
momci stisli zube
za povorkom sada
se mladice.

U barutani sedeljke
neki put i kafa
vri u očima
žarke želje
putuju
dalje se ide
tvojim licem
prskaju sunca
ružom pupi.

Nasloniše usne
na višnje što
posle kiše
sok puštaju
iz oka ogolela
grana spustila
se niže.

Smrtonosnu zamku spremi mi droga
mamcem muzike i hindu boga
svud' oko mene beše buda
hodah životom kao luda.

U kandži droge bih
u svetu zen budizma
u apsurdu nadrealizma

Uzimah dugo drogu
mislih
sunce dotaći mogu
bih super-men
za svet kreten
živeh u iluziji
i nadjoh se u blatu,
sad znam
to je smrt na ratu
ja padam, padam
plaćam djavolu platu.

VESTI IZ NAŠE BIBLIOTEKE

Biblioteka naše bolnice je nabavila tokom decembra oko 250 novih knjiga. Trudila sam se da nabavim knjige prema želji čitalaca i za potrebe terapijskih zajednica. Želje čitalaca su mi saopštene pismeno, ali je šteta što su ti pismeni zahtevi stigli samo sa tri odeljenja. Bibliotečki fond bolesničke biblioteke sada iznosi oko 2300 knjiga, pa je sigurno da je nabavka 250 knjiga za jedan mesec prilično uspeh.

Prema želji čitalaca kupljeno je više natologija domaćih i stranih pesnika: Naročito za potrebe terapijskih zajednica nabavljene su antologije rodoljubivih i revolucionarnih pesama, većinom romani savremenih pisaca, naučno-fantastični romani koji su prilično traženi. (Naročito se traži Daniken, čija dela sada nisam mogla u izdavačkim kućama naći). Kupljena su celokupna dela Jesenjina i Garsija Lorke za kojima takodje postoji velika potražnja. Veoma su zastupljena dela vojvodjanskih književnika svih nacionalnosti u prevodu na srpskohrvatskom jeziku. Nisam ispustila ni domaće i svetske klasike, koji se i danas veoma rado čitaju, pa je potrebno imati više primeraka.

Nisu na vreme prijavljene želje čitalaca i terapijskih zajednica za šahovskom literaturom, naročito udžbenicima i pozorišnim komadima - jednočinkama. Želja biblioteke je da već početkom sledeće godine nabavi i ovu literaturu, koja veoma nedostaje.

Za sada toliko novosti iz biblioteke. I dalje ćemo vas redovno izveštavati. Očekujemo vaše želje, mišljenja, sugestije.

Rad bibliotekara je veoma otežan u pogledu izdavanja a naročito čuvanja knjiga pošto nema dovoljno polica za njih, a zainteresovani ne mogu imati dobar pregled

o bibliotečkom materijalu prilikom biranja knjiga.

Evo pored povoljnih vesti i nešto nepovoljno, ali se nadam da ćemo 1977. i to pitanje rešiti uz podršku naših samoupravnih organa.

prof. Ema Stojanović

ROBERT DŽEMS FIŠER

Rodjen je u Čikagu SAD 8. marta 1943 godine, šahist je od šeste godine. Pobedio je na omladinskom prvenstvu Amerike 1956 godine, bolje rečeno u svojoj trinaestoj godini. Godine 1958 postaje seniorski prvak SAD u šahu. Iste godine u Portorožu, Jugoslavija zauzima 5-6 mesto sa velemajstorom Fridrihom Olafsonom i stiče titulu najmladjeg velemajstora u svetu. Tada je Bobi imao tek šesnaest godina. Godine 1970 u Palma de Majorki na medjuzonskom turniru osvaja prvo mesto. U Venkuveru tuče Tajmanova sa 6:0 a u Denveru Larsena sa 6:0, dok u Buenos Airesu pobedjuje Petrosjana sa 6,5:2,5. U Rekjaviku, Island, dobija finalni meč sa Borisom Spaskim 12,5:8,5 i oduzima mu titulu svetskog prvaka. Od osvajanja titule svetskog prvaka u šahu Robert Džems Fišer je prestao da se aktivno bavi šahom.

U prilogu je partija Fišer - Reševski kada je Fišer imao 16 godina.

<u>Sicilijanska odbrana</u>:

FIŠER-REŠEVSKI

1. e4; c5 2. sf3; scb 3. d4; c:d 4. s:d4; g6
5. sc3; lg7 6. le3; sf6 7. lc4; oo 8. lb3; sa5
9. e5; se8 10. l:f7+jk:f7 11. se6; d:e
12. d:dd8; scb 13. dd2 crni je ostao bez dame i belom je bilo lako u nastavku da dobije.

Ovu partiju odigrao je Fišer 1957 godine kada je postao sa 14 godina starosti šampion SAD u šahu.

Nikola Zega

ZAŠTO IGRAMO ŠAH

Bolesnici igraju šah što im predstavlja aksioemu svih njihovih stremljenja u inače monotonom i jednoličnom životu u bolnici. On ih čini motivisanim i ekspresivnim u pogledu estradnog njihovog života i budućnosti. Bolesnicima je potreban pečat njihove ličnosti i oni ga nalaze u igranju šaha. Njima nije važna pobeda, već im je važno da igraju, da se bore i da igrom čeliče svoj duh i karakter. Važno je boriti se a ne i pobediti. To je ujedno i geslo svih naših sportskih igara na kojima je naša bolnica učestvovala. To govore i rezultati u šahu na tim igrama: U Ljubljani 1971 godine bili smo peti u državi, u Beogradu (Padinskoj Skeli) 1972 godine u utešnoj grupi, u Ugljanu (kod Zadra) drugi u državi 1973 u Sokolcu (kod Sarajeva) ispali u prvom kolu takmičenja, u Popovači (kod Zagreba) prvi u državi i tada smo i odneli i prelazni pehar i ove godine u Begunju (Slovenija) četvrti u državi.

Ja koji sam u svim ovim takmičenjima učestvovao mogu slobodno reći da sam veoma lepe utiske poneo sa bilo kojih od ovih igara bez obzira u duhu sportskih igara koji je ujedinjavao sve nas bolesnike iz svih naših republika u jednu celinu, a koji je bio sportski i viteški tako da je svaki podnosio i poraz. Kad već spominjem sportske igre psihijatrijskih ustanova Jugoslavije, na kojima sam učestvovao i kao takmac, vredno je spomenuti da je na svakima od njih bila priredjena priredba od strane organizatora igara koja je svakom učesniku ostala u sećanju. Takodje su bili priredjani i izleti u okolnim mestima, gde su se igre održavale. Tako na primer u Ljubljani do Postojinske jame, koju smo razgledali.

I na kraju svega ovoga može se izvući rezime da negovanje šaha u bolnici od strane nas bolesnika vodi uspešnom našem lečenju i ranijem odlasku kući, što govore i statistički podaci.

Nikola Zega

ŠAH MEČEVI ODIGRANI U 1976 GODINI

Januar - Psihoze A sekcija 39,5:7o,5
8 mečeva
Psihoze - B sekcija 29,o5:32,o5
4 meča

Februar - Psihoze - A sekcija 69,o5:86,o5
8 mečeva
Psihoze - B sekcija 37,o5:26,o5
4 meča

Mart - Psihoze - A sekcija 87,o5:134,o5 11 mečeva
Psihoze - B sekcija 57:69
7 mečeva

April - Psihoze - A sekcija 52,o5:47,o5
6 meča
Psihoze - B sekcija 22,o5:13,o5
2 meča

Maj - Psihoze - A sekcija 7o,o5:55,o5
7 meča
Psihoze - B sekcija 59,o5:54,o5
7 meča

Juni - Psihoze - A sekcija 43,o5:52
6 meča
Psihoze - B sekcija /
bez meča

Juli - Psihoze - A sekcija 141:123
14 meča
Psihoze - B sekcija 53,o5:3o,o5
6 meča

Avgust - Psihoza - A sekcija 39:39
4 meča
Psihoze - B sekcija 37:19
2 meča

Septembar - Psihoze - A sekcija 58,o5:43,o5
5 meča
Psihoze - B sekcija 19,o5:12,o5
2 meča

Oktobar - Psihoze - A sekcija 33,o5:84,o5
9 meča
Psihoze - B sekcija 35,o5:24,o5
2 meča

Novembar - Psihoze - A sekcija 2o,o5:18,o5
Psihoze - B sekcije 1o:2
1 meč

Decembar - Psihoze - A sekcija 43:37
4 meča
Psihoze - B sekcija bez meča

Psihoze A sekcija 84 meča = 768,o5:8o2,o5
Psihoze B sekcija 39 meča = 361,o5:284,o5

ŠAHOVSKI TURNIR PSIHOZE

1. Zega Nikola 22,o5
2. Pauše Jan 15,o5
3. Stojadinović Dragan 13
4. Dimitrijević Milutin 11,o5
5. Marković Vladan 9

U TOKU GODINE, ŠAHOVSKI TURNIR ZA PRVENSTVO BOLNICE

I.

1. Nikola Zega 22,o5
2. Pauše Jan 18,o5
3. Vekić Dušan 17,o5
4. Krstić Sovica 16,o5
5. Marković Vladan 15

II.

1. Zega Nikola 24
2. Dragičević Djordje 21,o5
3. Spiridonović Dragan 16,o5
4. Paulis Jan 14,o5
5. Paulov Jan 14

III.

Šahovski turnir u čast 29 novembra

1. Zega Nikola 12
2. Kikanović Salih 8
3. Čaušević Muhamed 7
4. Spiridonović Dragan 5
5. Babić Danilo 4

IV.

Šahovski turnir u čast nove 1977 godine

1. Nikola Zega 19
2. Dragačević Djordje 18
3. Karaklajić Dušan 16
4. Kopić Husein 13,o5
5. Mušić Muhmed 13

Библиотека Косин
инв бр 263

S A D R Ž A J

Stanko Bogdanić: U SUSRET NOVOJ GODINI ---------- 3
Miroslav Stuhli: PRVI DAN U NOVINSKOJ BOLNICI ---------- 5
Božidar Jovanović: IZREKE I POSLOVICE ---------- 8
Kepa: OSTANI SAMA ---------- 9
Kepa: SPAVAJ ---------- 10
Milan Perin: OBLAK ---------- 11
Miša Krstin: PAHULJA ---------- 12
Nikola Zega: SVOJOJ ---------- 13
Miroslav Sthuli: POBJEDA ---------- 14
Siniša Babin: UHAPŠEN BEJAH ---------- 15
Ema Stojanović: VESTI IZ NAŠE BIBLIOTEKE ---------- 17
Nikola Zega: ROBERT DŽEMS FIŠER ---------- 19
Nikola Zega: ZAŠTO IGRAMO ŠAH ---------- 2o
ŠEH MEČEVI ODIGRANI U 1976 GODINI ---------- 21
ŠAHOVSKI TURNIR PSIHOZE ---------- 23